

Illetménydifferenciálás – kérdőív összesítés

I.A kérdőíves felmérés

A Nemzeti Pedagógus Kar az online kérdőíves felmérést 2023. november 23-30. között végezte a nevelési-oktatási intézmények vezetői, igazgatói körében.

A célunk az volt, hogy a 2024. január 1-jétől várható, a kormányzat által megígért 10%-os illetményemeléssel és annak differenciálásával összefüggő igazgatói válaszokat, terveket összegyűjtsük. Továbbá rákérdeztünk arra is, hogy a közalkalmazotti jogviszony változása miként érintette az intézményeket, intézményenként mennyi pedagógus, illetve technikai dolgozó nyilatkozott az új jogviszony elutasításáról.

A kérdőívre **665 igazgatói visszajelzés érkezett**, de nem minden igazgató válaszolt minden feltett kérdésre. A **legtöbben Pest Vármegyéből** (94 db/14,14%), illetve **Budapestről** (90 db/13,53%), a **legkevesebb** válasz **Csongrád Vármegyéből** érkezett (14 db 2,11%), illetve **Békés Vármegyéből** (15 db/2,26%)

Intézménytípusok szerinti bontásban a legtöbb válasz az **általános iskolák** igazgatóitól érkezett (204 db/37,73%), illetve az **óvodavezetőktől** (202 db/30,61%), a legkevésbé a szakképző intézmények, szakgimnáziumok igazgatói, a pedagógia szakszolgálatok és az EGYMI-k vezetői érezték fontosnak a kérdőív kitöltését (4 db, 11 db, 18 db)

II.A közalkalmazotti jogviszony változásának elutasítása/nyilatkozattétel

Az intézmények adatai alapján a 20 053 fő pedagógus-és nevelőből **403 fő nyilatkozott** a jogviszonyváltás elutasításáról (2,15%). Arányaiban **legtöbben a pedagógiai szakszolgálatoknál** nyilatkoztak (7,72%), a második helyen a **gimnáziumban** tanítók közül (2,51%), illetve harmadik helyen az **EGYMI-ben** tanítók, nevelők közül (2,26%). A legkevésbé a **művészetoktatásban**, és az **óvodákban**, mindkét intézménytípus esetében az arány 1,55%.

Területileg a **legtöbb** nyilatkozattétel **Pest Vármegyében** történt, itt a pedagógus közalkalmazottak 2,74%-a tett nyilatkozatot, **Heves Vármegyében** 2,70%, **Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyében és Budapesten** 2,57%. Számszerűn a legtöbb pedagógus **Budapesten és Pest Vármegyében** utasította el a jogviszonyváltást (115 fő, illetve 49 fő); a legkevesebb **Szabolcs Vármegyében és Békés Vármegyében** (2-2 fő)

Összességében elmondhatjuk, hogy a nevelők, pedagógusok szinte **elenyésző része nyilatkozott** a jogviszonyváltással szemben (2,15%). Ugyanakkor előfordult, ahol **6 fő nyilatkozott**, tehát a nyilatkozattétel, az új jogviszony elutasítása **egy-egy intézmény életben okozott nagy problémát**.

Az intézmények adatai alapján a távozó pedagógusok-nevelők (405 fő) helyett **190 fő új pedagógus** alkalmazására került sor. A legtöbbet a **budapesti intézményekben** (61 fő), illetve **Pest Vármegyében** (17 fő). Az adatokból kitűnik, hogy a pedagógus-vesztéséget az intézmények elsősorban belső

helyettesítéssel – többletórák elrendelésével, illetve óraadók foglalkoztatásával, valamint csoportösszevonással oldották meg.

III.A 10%-os Illetményemelés és a differenciálás

A kormányzat 2024. január 1-jétől 10%-os illetményemelést ígért a nevelőknek, a pedagógusoknak. Ez az illetményemelkedés a szeptember 29-ig átadott tájékoztatókban szereplő „várható” illetményekben csak részben jelent meg, átlagosan 4% körüli mértékben. Ezért megkérdeztük az igazgatóktól, intézményvezetőktől, hogy, ha a béremelés mértéke nem változik, akkor a 2023. évi LII. törvény 98. § (2) szerinti differenciálást milyen módon tervezik, tervezik-e érvényesíteni.

III.1. „A tájékoztatóban garantált bérekhez képest a maradék bérmennyiséget az alábbiak szerint gondolom kiosztani...”

Az igazgatók **közel kétharmada (62,63%)** nyilatkozott úgy, hogy **egyáltalán nem fog differenciálni**, mindenkinek egységesen a 10%-os illetményemelést tervezi megadni. Az igazgatók **26,46%-a** gondolta úgy, hogy – egyfajta „kárminimalizálásként” **elsőként az aktuálisan soros lépők bérét** emelik meg 3%-kal, és a fennmaradó összeget arányosan osztják ki, azoknak, akiknek az illetmény-emelkedése nem érte el a 10%-ot. Az igazgatók **10,9%-a** tervezi ezen felül még **a tanított tantárgyak számát** is beszámítaná a bérdifferenciálásba.

Területileg a **Szabolcs-Szatmár-Bereg vármegyei** igazgatók gondolják a legtöbben (88,00%) úgy, hogy ez a maradék összeg olyan kevés, hogy nem differenciálnak; a legkevésbé a **Vas vármegyei igazgatók** osztják ezt a véleményt, közülük mindössze 41,60 % gondolkodik hasonlóan, ugyanakkor a **Vas vármegyei** igazgatók 58,33%-a szerint először a soros lépőknek szükséges megadni a 3%-os emelést, és a maradékot kel azoknak szétosztani, akiknek a illetmény-emelése nem érte el a 10%-ot.

Az intézménytípusok közül az **óvodavezetők** és az AMI-k **vezetői** látják úgy a legtöbben, hogy ebben a helyzetben nem alkalmazzák a differenciálást (90,30%, illetve 89,50%), a legkevésbé pedig az általános iskola és AMI igazgatók és az EGYMI-k vezetők értenek ezzel egyet (47,60%, 61,50%).

III.2. „A szakmai gyakorlati időt számítanám be az illetményemelésbe”

A kérdésre válaszoló igazgatók **58,06%-a** az **eddig mértékben** számítaná be a szakmai gyakorlati időt az illetmény-differenciálásba, **„ennél nagyobb mértékben”** a válaszadók **34,86%-a**, a törpe kisebbség **7,07%** pedig a korábbiánál kisebb mértékben.

Az intézmények közül a **szakgimnáziumok, szakképzők és a gimnáziumi igazgatók** gondolják az **eddig mértékben** megfelelőnek (75,00%, illetve 68,66%), a legkevésbé a pedagógiai szakszolgálatok és az óvodák vezetői gondolják ezt így (50,00%, illetve 52,33%).

Területileg a **Vas vármegyei** igazgatók igazodnának a **legnagyobb százalékban** az eddigi gyakorlathoz (75,00%), míg a **legkevésbé a Nógrád vármegyeiek** (36,84%), közülük vannak ugyanakkor a legtöbben,

akik a szakmai gyakorlati időt az eddigiekhez képest nagyobb mértékben számítanák be a differenciálásba (52,63%).

III.3. „A munkakör ellátásához a besorolás alapjául szolgáló iskolai végzettség, szakképesítés, szakképzettség mellett, a kinevezésében feltüntetett további, munkakörében hasznosítható szakképesítést, idegennyelv-ismeretet...

Az igazgatók **69,34%**-a csak akkor számítana be az illetményemelésbe az egyéb iskolai végzettségeket, amennyiben az **releváns**, míg **30,66%**-a vezetőknél **mindenképpen** beszámítaná.

Az intézmények közül a **gimnázium**-igazgatók 85% nyilatkozott úgy, hogy csak akkor számítaná be az egyéb végzettséget az illetmény differenciálásába, ha az releváns lenne a munkakör betöltése szempontjából, míg ezt a **kollégiumok és az óvodák** vezető látják így a legkevésbé (44,44%, illetve 57,87%).

Területileg a **Nógrád vármegyei** igazgatók közül nyilatkoztak úgy a **legtöbben**, hogy csak feltételekkel számítanák be a differenciálásba az egyéb képesítést (77,78%), míg a **Bács-Kiskun vármegyei** igazgatók vannak a legtöbbben, akik mindenképpen beszámítaná azt (53,85%).

III.4. „Amennyiben a köznevelési foglalkoztatotti jogviszonyban állót több köznevelési intézményben vagy több feladatellátási helyen foglalkoztatják ...”

Az igazgatók **45,56%**-a **nem**, **55,44%**-a **pedig beszámítaná** az illetmény-differenciálásba azt, ha a kollégája több intézményben lenne foglalkoztatva.

Az intézmények közül a **legkevésbé a szakgimnáziumok, szakképzők és az EGYMI-k és a gimnáziumok** díjaznak, ha a pedagógusuk több intézményben lenne foglalkoztatva (75,00%, 68,00%, illetve 63,00%), míg az **óvodavezetők és az AMI**-igazgatók nyilatkoztak a **legtöbben** úgy, hogy ezt a helyzetet mindenképpen beszámítaná a differenciálásba (70,00%, 58,00%).

Területileg a legtöbb igazgató **Győr-Moson-Sopron Vármegyében és Heves Vármegyében** van ellene annak, hogy az illetménydifferenciálásba a több helyen történő foglalkoztatás beszámítson (66,67%), míg a **Komárom-Esztergom vármegyei és Zala vármegyei** igazgatók között vannak a **legtöbben**, akik a több intézményben történő foglalkoztatást mindenképpen bele számítaná az illetmény-differenciálásba (88,89%, 73,91)

III.5. „A pedagógus által tanított tantárgyak számát az alábbi módon venném figyelembe az illetmény-differenciálás során:

A tanított tantárgyak számának, az illetmény-differenciálásba történő figyelembevételét az igazgatók többsége a **korábbi gyakorlatnak megfelelően** látja helyesnek (**59,42%**), **nagyobb mértékben számítaná be 25,97%**, míg **kisebb mértékben az igazgatók 14,61%**-a.

Az intézmények közül a **szakképzők és szakgimnáziumok**, a **pedagógiai szakszolgálatok** és az **általános iskola és AMI igazgatók** ragaszkodnak a legtöbb a korábbi gyakorlathoz (75,00%, 70,00%, 67,39%), míg a legkevésbé az **EGYMI, a kollégium és az AMI igazgatók** (41,18%, 44,44%, 54,17%).

Területileg **Csongrád-és Békés Vármegye** igazgatói helyeslik a legtöbb a korábbi gyakorlatot (100%, 84,62%), míg **Veszprém Vármegye, Bács-Kiskun Vármegye és Pest Vármegye** igazgatói a legkevésbé (40,74%, 47,22%, 52,87%).

III.6. „A pedagógus munkakör munkaerőpiaci szempontból történő betölthetőségét...”

Az igazgatókat ez a kérdés – a munkaerőpiaci szempontok érvényesítése – megközelítőleg **fele-fele arányban** osztotta meg, de azok vannak többségben, akik ezt nem számítanak be az illetmény-emelésbe (52,04%).

Az igazgatók közül leginkább a **kollégiumigazgatók, az általános iskolák és AMI-k** igazgatói, valamint az **AMI-k igazgatói utasították el** ennek a szempontnak az érvényesítését (84,21%, 68,89%, 65,22%), míg a **legnagyobb mértékben az óvodavezetők, az EGYMI-k vezetői és a szakképzők, szakgimnáziumok vezetői tartják fontos szempontnak** az illetmény-differenciálásban (68,06%; 52,94%, 50,00%).

Területileg a **Heves vármegyei, a Tolna -és Fejér vármegyei** igazgatók nyilatkoztak a legnagyobb százalékban arról, hogy a munkaerőpiaci szempontot is érvényesítenék az illetmény-differenciálás során (59,26%; 58,82%, 57,58%). A legkevésbé az igazgatók közül **Békés-Kormárom-Eszergom és Borsod-Abaúj-Zemplén Vármegyében** érvényesítenék a munkaerőpiaci szempontot a differenciálásban (33,33%, 33,33%, 37,50%).

Dabas, 2024. december 12.

Pásztor Gergely

tagozatvezető